

УДК 378:004:37.011.3-051

DOI: [10.35619/pse.vi6.165](https://doi.org/10.35619/pse.vi6.165)

Наталія ПАВЛОВА

доктор педагогічних наук, доцент, професор
кафедри цифрових технологій та методики навчання інформатики
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-7817-6781
e-mail: nataliia.pavlova@rshu.edu.ua

Наталія ГНЕДКО

кандидат педагогічних наук, доцент, професор
кафедри цифрових технологій та методики навчання інформатики
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0001-9981-292X
e-mail: natalia.hnedko@rshu.edu.ua

ГІБРИДНІ ПРОФЕСІЇ НА ПЕРЕТИНІ ПЕДАГОГІКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. Розкрито феномен гібридної професії як діяльності за фахом, що передбачає інтеграцію компетентностей, знань і вмінь з різних галузей в єдиний професійний профіль. Встановлено, що цифровізація освіти та потреби ринку праці зумовлюють появу професій, які виникають на перетині педагогіки та інформаційних технологій. Обґрунтовано актуальність нових професій у галузі освіти, оскільки професійна діяльність учителя виходить за межі традиційного педагогічного фаху та передбачає виконання функцій адміністратора освітніх платформ, розробника цифрового освітнього контенту, організатора дистанційного навчання, координатора STEM-досліджень і EdTech-проектів. Проаналізовано доцільність модернізації навчання студентів за освітніми програмами «Середня освіта (Інформатика)» та «Професійна освіта (Цифрові технології)» через системне використання міждисциплінарного підходу, практико-орієнтованого навчання. Проаналізовано зміст професійної діяльності викладача інформаційних технологій, EdTech-фахівця, розробника та дизайнера освітніх продуктів, фахівця з навчання та розвитку, тренера моделей штучного інтелекту, автора освітнього контенту. Зазначено відсутність назв гібридних професій у Національному класифікаторі професій України та запропоновано їх зіставлення з наявними кваліфікаційними кодами. Зроблено висновок, що фахівець, який володіє компетентностями гібридних професій на перетині педагогіки та інформаційних технологій, здатний реалізовувати широкий спектр професійних функцій – від розробки цифрового контенту до проектування й управління освітнім процесом із використанням хмарних платформ.

Ключові слова: гібридні професії, вчитель інформатики, фахівець з інформаційних технологій, професійна підготовка, цифрові технології.

Постановка проблеми. Сучасний ринок праці потребує фахівців, здатних компетентно вирішувати професійні завдання, доцільно поєднуючи компетентності різних галузей. Цифрова трансформація суспільства актуалізувала феномен гібридних професій, що об'єднують раніше ізольовані знання, уміння та навички в єдиний професійний профіль. Одним із прикладів інновації є професія вчителя інформатики. Сьогодні його професійна діяльність виходить за межі організації традиційного освітнього процесу, охоплюючи функції розробника цифрового освітнього контенту, адміністратора хмарних освітніх платформ, координатора STEM-проектів, консультанта із цифрової грамотності, організатора дистанційного навчання. Синергія педагогічних, технологічних та організаційних функцій значно розширює зміст діяльності вчителя інформатики. Це зумовлює потребу в дослідженні гібридних професій, що виникають на перетині педагогіки та інформаційних технологій (ІТ).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових публікацій і методичних праць свідчить про недостатній рівень дослідження гібридних професій, зокрема тих, що виникають на перетині педагогіки та ІТ. Водночас знання про сучасні професійні профілі є важливими як для науково-педагогічних працівників, так і для здобувачів освіти. У першому випадку така інформація дає змогу модернізувати зміст освітньо-професійних програм (ОПП) спеціальностей «Середня освіта (Інформатика)» та «Професійна освіта (Цифрові технології)», адаптувати професійну підготовку кадрів до нагальних потреб ринку праці. У другому випадку – формує усвідомлений професійний розвиток здобувачів освіти та розширює перспективи їх працевлаштування. Крім того, інформування молоді про гібридні професії, перспективи їх розвитку сприяє підвищенню привабливості зазначених спеціальностей і відповідно зацікавленості абітурієнтів.

Вчені (Н. Морзе та ін.), описуючи трансформацію традиційної ролі педагога, наголошують на необхідності володіння вміннями проектувати освітнє середовище, організовувати комунікацію між його учасниками, добирати та застосовувати ІТ, а також виконувати функції фасилітатора з урахуванням потреб і можливостей здобувачів освіти [4, с. 6]. Науковці (О. Спірін та ін.) підкреслюють, що вимоги до фахівців та компетентностей, якими вони повинні володіти визначені викликами «нового інформаційного, глобалізованого суспільства, пріоритетом якого є сталий інноваційний розвиток» [6, с.219]. Так, вимоги до вчителів як фахівців «постійно оновлюються й потребують нових, більш складних наборів компетентностей» [7]. У Національній доповіді про стан та перспективи розвитку освіти в Україні зазначено, що «на сучасному етапі розвитку суспільства формування кадрового потенціалу для інформаційного суспільства – головне завдання національної системи освіти» [8, с. 162]. Це, як зазначає В. Биков, зумовлює «як прямиий вплив на зміст освіти, пов'язаний із рівнем науково-технічних досягнень, так і опосередкований, пов'язаний із

появою нових професій» [1]. В. Биков, О. Буров вказують на необхідність урахування не лише сучасних технологій, а й «нових вимог до можливостей здобувача знань» [2, с.11]. Учені акцентують увагу на використанні особистісного потенціалу як своєрідного «екзоскелета мислення», підкреслюючи необхідність зміни процедур здобуття знань і досвіду у процесі навчання у ЗВО.

Метою статті є розкриття феномену гібридної професії як виду діяльності за фахом, що передбачає інтеграцію компетентностей, знань і навичок із різних галузей в єдиний професійний профіль, на прикладі професій, які формуються на перетині педагогіки та інформаційних технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний етап розвитку суспільства характеризується не лише стрімким зростанням обсягів інформації, але й мультидисциплінарним характером її застосування у професійній діяльності. Такі трансформації посилюють увагу науковців до вивчення потреб ринку праці та змісту професійної підготовки майбутніх фахівців. У цьому контексті особливого значення набуває інтеграція кваліфікацій учителя інформатики та фахівця з ІТ. Сучасний учитель інформатики має не лише досконало володіти методикою навчання, а й демонструвати компетентності технічних галузей: від проєктування електронного освітнього контенту та адміністрування онлайн-платформ до програмування й управління цифровими комунікаціями. Окреслені у табл. 1 вимоги підтверджують трансформацію: вчитель має володіти технічним інструментарієм і програмними засобами, що донедавна було характерним насамперед для фахівців з ІТ.

Таблиця 1

Професійний профіль сучасного вчителя інформатики

SOFT SKILLS	HARD SKILLS
<ul style="list-style-type: none"> · здатність адаптувати освітній контент до потреб здобувачів освіти; · здатність до ефективної комунікації та командної взаємодії; · володіння емоційним інтелектом, критичним мисленням; · володіння цифровою культурою, громадянською відповідальністю, соціальною активністю; · володіння креативністю, творчістю;	<ul style="list-style-type: none"> · використання цифрових освітніх платформ і хмарних сервісів; · створення та адміністрування цифрового освітнього середовища; · володіння умінням програмувати у різних середовищах, структурно-алгоритмічним мисленням; · створення власних професійних сайтів, блогів, каналів; · пошук, аналіз, обробка, візуалізація інформації;

· готовність до професійної мобільності, професійного розвитку.	· забезпечення цифрової безпеки та захисту даних в освітньому середовищі.
---	---

Цифровізація освіти стирає межі між педагогікою та технологіями, об'єднуючи компетентності вчителя інформатики та фахівця з ІТ у гібридні професії. Синтез знань та вмінь створює нові професійні профілі, що орієнтовані на розробку розумних освітніх середовищ. У табл. 2 представлено приклади професій, що виникають на перетині педагогічної та ІТ-галузей.

Таблиця 2

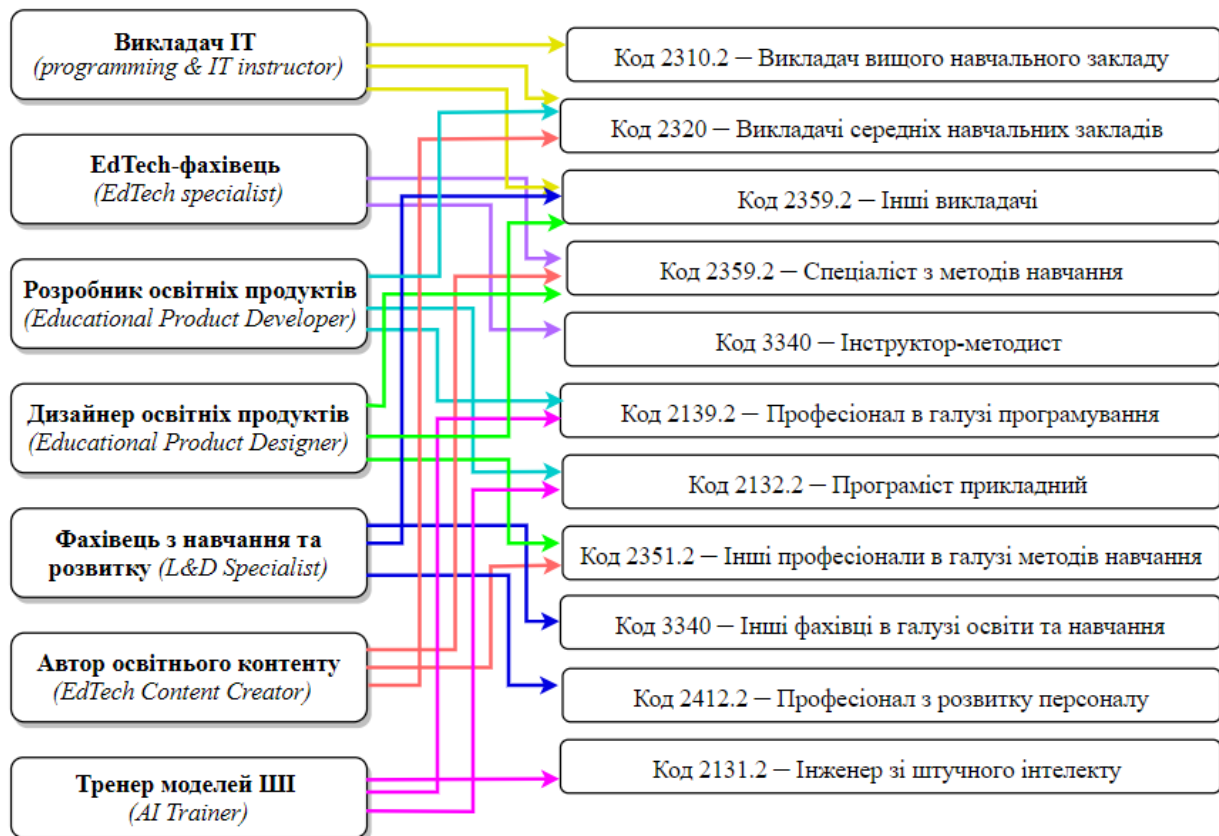
Гібридні професії на перетині педагогіки та інформаційних технологій

Професія	Основний зміст професійної діяльності
Викладач ІТ <i>(Programming & IT instructor)</i>	Розробляє освітні курси, транслює актуальні технічні знання, допомагаючи здобувачам освіти опанувати програмування, роботу з даними, системне адміністрування тощо. Поєднує педагогічну діяльність із практичним досвідом роботи в ІТ-компаніях, опрацьовує реальні проєкти, використовує інструменти командної розробки. Виконує функції ментора, підтримуючи мотивацію здобувачів освіти, сприяючи якісному проходженню технічної співбесіди.
EdTech-фахівець <i>(EdTech specialist)</i>	Інтегрує передові технологічні рішення в освітній процес. Здійснює добір, упровадження цифрових інструментів – від систем управління навчанням (LMS) до інтерактивних сервісів. Аналізує технічні можливості платформ і адаптує їх під конкретні педагогічні завдання. Навчає команду користуватися програмами, допомагає здобувачам освіти усунути технічні труднощі. Аналізує ринок новітніх розробок. З метою автоматизації та персоналізації навчання здійснює збір цифровізованих даних про прогрес здобувачів.
Розробник освітніх продуктів <i>(Educational Product Developer)</i>	Здійснює проєктування та розроблення цифрових освітніх продуктів, зокрема навчальних платформ, мобільних застосунків і LMS-систем. Поєднує компетентності у сфері педагогіки, програмування та UX/UI-дизайну для створення ефективного й зручного освітнього середовища. Впроваджує інтерактивні інструменти, аналітичні сервіси та адаптивні інтерфейси, орієнтовані на потреби користувачів. Співпрацює з методистами, дизайнерами та розробниками з метою трансформації педагогічних концепцій у цифрові рішення.

<p>Дизайнер освітніх продуктів (<i>Educational Product Designer</i>)</p>	<p>Проектує концепцію цифрового навчання, поєднуючи педагогічні підходи з принципами UX/UI-дизайну, користувацького досвіду. Розробляє структуру освітніх курсів, добирає оптимальні формати подання контенту та інтерактивні елементи відповідно до потреб цільової аудиторії. Аналізує показники успішності й зворотний зв'язок здобувачів освіти з метою адаптації та вдосконалення освітнього продукту. Тестує цифрові освітні інтерфейси та співпрацює з методистами, експертами й розробниками для реалізації ефективних і доступних навчальних рішень.</p>
<p>Фахівець з навчання та розвитку (<i>L & D Specialist</i>)</p>	<p>Забезпечує професійний розвиток працівників у межах організації. Здійснює аналіз рівня сформованості професійних компетентностей, визначає потреби у навчанні та розробляє індивідуальні траєкторії розвитку. Організовує й координує навчальні програми, внутрішні та зовнішні тренінги, а також бере участь у створенні корпоративних освітніх курсів. Оцінює ефективність навчання за допомогою тестування, моніторингу результатів і аналізу освітніх показників. Сприяє формуванню культури безперервного професійного розвитку та самоосвіти в організації.</p>
<p>Тренер моделей ШІ (<i>AI Trainer</i>)</p>	<p>Навчає моделі штучного інтелекту через формування й маркування масивів даних, створення еталонних відповідей та оцінювання результатів роботи нейромереж. Забезпечує перевірку точності відповідей моделі, виявлення та корекцію помилок, а також сприяє формуванню безпечної й етично орієнтованої поведінки ШІ. Моделює сценарії взаємодії з користувачем для підвищення природності та ефективності комунікації систем штучного інтелекту. Професійна діяльність поєднує компетентності у сферах педагогіки, лінгвістики, логіки, аналітики даних і програмування.</p>
<p>Автор освітнього контенту (<i>EdTech Content Creator</i>)</p>	<p>Розробляє освітній цифровий контент для широкої аудиторії: відеоуроки, онлайн-курси, інтерактивні матеріали, подкасти, блоги. Забезпечує дидактичну адаптацію інформації відповідно до потреб цільової аудиторії, поєднуючи педагогічний дизайн, мультимедійні технології та інструменти цифрової взаємодії</p>

Вважаємо за доцільне зазначити, що вказані у табл. 2 професії не представлені у Національному класифікаторі професій ДК 003:2010 [3]. Це створює певний розрив між динамічним ринком праці та ЗВО щодо професійної підготовки сучасних фахівців. На сьогодні вирішенням цієї проблеми є адаптація гібридних професій до традиційних освітніх кваліфікацій через їх зіставлення з наявними базовими кодами класифікатора. На рис. 1 відображено авторський

підхід до такої інтеграції. Зокрема, на схемі продемонстровано, як сучасні інтегровані посади (наприклад, розробник освітніх продуктів) поєднують класичний код педагога (група 2320) із технологічними кодами розробників програмного забезпечення (група 2132). Це створює умови для ЗВО розробляти сучасні ОПП в межах чинного нормативного документа.

Рис. 1. Зв'язок між гібридними професіями та традиційними кваліфікаціями

На основі аналізу відомостей, наведених у табл. 1 та табл. 2, можна дійти висновку, що фахівець, який володіє компетентностями гібридних професій на перетині педагогіки та інформаційних технологій, здатний реалізовувати широкий спектр професійних функцій. Це актуалізує необхідність переосмислення змісту професійної підготовки студентів спеціальностей «Середня освіта (Інформатика)» та «Професійна освіта (Цифрові технології)». Для обґрунтування цієї думки було проведено опитування студентів зазначених спеціальностей у Рівненському державному гуманітарному університеті. В опитуванні взяли участь 46 майбутніх учителів інформатики та 43 майбутні фахівці з ІТ.

З метою визначення рівня обізнаності здобувачів освіти щодо новітніх професійних профілів було запропоновано відповісти на запитання, чи знайомі

вони з такими професіями, як EdTech-фахівець, розробник освітніх продуктів, тренер моделей штучного інтелекту, дизайнер освітніх продуктів, фахівець з навчання і розвитку. Результати опитування відображено на рис. 2. Зокрема, 15 респондентів (16,9%) зазначили, що вперше чують про гібридні професії і лише 11 респондентів (12,4%) добре знайомі з їх особливостями. Виявилось, що 31 студент (34,8%) знає лише загальний зміст професій, а 32 опитаних (35,9%) – знайомі з окремими гібридними професіями, однак не володіють інформацією про специфіку роботи. Отримані результати свідчать про недостатній рівень обізнаності здобувачів освіти щодо змісту та особливостей гібридних професій. Це підтверджує доцільність оновлення змісту ОПП через упровадження сучасних навчальних курсів та їх міждисциплінарну інтеграцію. Особливої актуальності набуває впровадження практико-орієнтованих курсів, орієнтованих на цифрові освітні технології, штучний інтелект та електронний освітній контент. Отже, інтеграція міжгалузевих знань і вивчення змісту сучасних професійних профілів може сприяти підвищенню конкурентоспроможності майбутніх фахівців.

Рис.2 Візуальне представлення результатів відповідей здобувачів освіти

Для дослідження ставлення студентів до запровадження нових дисциплін було використано запитання: «Чи потрібно вивчати зміст та особливості діяльності гібридних професій під час навчання у ЗВО?». Результати опитування відображено на рис. 3. Майже половина респондентів (47,2%) сформулювали позитивну відповідь, оскільки знання сучасних професій сприятиме розширенню можливостей працевлаштування. Лише 2 респонденти (2,2%) висловили думку, що така підготовка не є необхідною, тобто навчання має бути зосереджене на класичних професіях. Ще 36 студентів (40,75%) вважають, що ознайомлення з гібридними професіями є бажаним, однак реалізувати потрібно у форматі вибіркових дисциплін, гуртків, наукових лабораторій. Водночас 9 опитаних (10,1%) зазначили, що достатньо вивчати загальну інформацію про професійні

інновації у межах традиційних дисциплін. Отримані результати свідчать про позитивне ставлення більшості студентів до ознайомлення з сучасними професійними профілями у процесі навчання в ЗВО та формування відповідних знань, умінь, компетентностей.

Рис.3 Візуальне представлення результатів відповідей здобувачів освіти

Висновки та перспективи подальших розвідок. Розвиток цифрового суспільства та трансформація ринку праці зумовлюють появу гібридних професій, що поєднують педагогічні, інформаційно-технологічні й організаційні компетентності на перетині педагогічної й ІТ-галузей. Результати опитувань здобувачів освіти засвідчили недостатній рівень обізнаності про такі професійні профілі, як EdTech-фахівець, AI-тренер, розробник освітнього контенту і L&D-спеціаліст, однак більшість респондентів підтримують необхідність вивчення цих професій під час навчання у ЗВО. Встановлено, що формування гібридних професій потребує оновлення змісту професійної підготовки на засадах системної інтеграції міждисциплінарного підходу, практико-орієнтованого навчання та застосування цифрових технологій. Водночас актуальним є питання адаптації новітніх професій до чинного Національного класифікатора професій України. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробленні моделей професійної підготовки фахівців в умовах гібридних професій та інтеграції педагогічної й ІТ-підготовки у ЗВО.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Биков В. Ю. Цифрова трансформація суспільства і розвиток комп'ютерно-технологічної платформи освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Т. 70, № 2. С. 1–16.
2. Биков В. Ю., Буров О. Ю. Цифрове навчальне середовище: нові технології та вимоги до здобувачів знань. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Вип.55. С. 11–22. DOI: 10.31652/2412-1142-2020-55-11-22

3. Класифікатор професій ДК 003:2010 : наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/va327609-10> (дата звернення: 11.05.2026)
4. Морзе Н. В., Бойко М. А., Вембер В. П., Буйницька О. П., Василенко С. В. 3D Mapping of Ukrainian Education System. Report 2. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2020. С. 1-119. DOI:10.28925/2414-0325.2020spv2
5. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України; за заг. ред. В. Г. Кременя. К. : Педагогічна думка, 2016. 448 с.
6. Спирін О. М., Носенко Ю. Г., Яцишин А. В. Сучасні вимоги і зміст підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації з інформаційно-комунікаційних технологій в освіті // *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. Т. 56, № 6. С. 219–239. DOI:10.33407/itlt.v56i6.1526
7. Струтинська О. В., Умрик М. А. Сучасні освітні тренди в умовах розвитку цифрового суспільства. *Інноваційна педагогіка*. 2020, Вип. 26. С. 201–205. DOI:10.32843/2663-6085/2020/26.40

REFERENCES

1. Bykov V. Yu. Tsyfrova transformatsiia suspilstva i rozvytok kompiuterno-tekhnologichnoi platformy osvity [The Digital Transformation of Society and the Development of a Computer-Based Educational Platform]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia*. 2019. Т. 70, No 2. S. 1–16 [in Ukrainian].
2. Bykov V. Yu., Burov O. Yu. Tsyfrove navchalne seredovyshe: novi tekhnologii ta vymohy do zdobuvachiv znan [The Digital Learning Environment: New Technologies and Requirements for Learners]/ *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia*. 2020. Vyp. 55. S. 11–22. DOI: 10.31652/2412-1142-2020-55-11-22 [in Ukrainian].
3. Klasyfikator profesii DK 003:2010 [Classification of Occupations DK 003:2010] : nakaz Derzhspozhyvstandartu Ukrainy vid 28.07.2010, No 327. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» / Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/va327609-10> (data zvernennia: 11.05.2026) [in Ukrainian].
4. Morze N. V., Boiko M. A., Vember V. P., Buinytska O. P., Vasylenko S. V. 3D Mapping of Ukrainian Education System. Report 2. *Vidkryte osvithnie e-seredovyshe suchasnoho universytetu*. 2020. S. 1-119. DOI: 10.28925/2414-0325.2020spv2 [in Ukrainian].
5. Natsionalna dopovid pro stan i perspektyvy rozvytku osvity v Ukraini [National Report on the State and Prospects of Education in Ukraine]. *Nats. akad. ped. nauk Ukrainy; za zah. red. V. H. Kremenia*. Kyiv: *Pedahohichna dumka*, 2016. 448 s. [in Ukrainian].
6. Spirin O. M., Nosenko Yu. H., Yatsyshyn A. V. Suchasni vymohy i zmist pidhotovky naukovykh kadriv vyshchoi kvalifikatsii z informatsiino-komunikatsiinykh tekhnologii v osviti [Current Requirements and Content of Training for Highly Qualified Professionals in Information and Communication Technologies in Education]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia*. 2016. Т. 56, No 6. S. 219–239 DOI: 10.33407/itlt.v56i6.1526 [in Ukrainian].
7. Strutynska O. V., Umryk M. A. Suchasni osvitni trendy v umovakh rozvytku tsyfrovoho suspilstva [Current Educational Trends in the Context of the Development of the Digital Society]. *Innovatsiina pedahohika*. 2020, Vyp. 26. С. 201–205. DOI:10.32843/2663-6085/2020/26.40[in Ukrainian].

HYBRID PROFESSIONS AT THE INTERSECTION OF EDUCATION AND INFORMATION TECHNOLOGY

Natalia PAVLOVA

Doctor of Sciences (in Pedagogy), Associate Professor, Professor at the
Digital Technologies and Methods of Teaching Computer Science Department of
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0002-7817-6781
e-mail: nataliia.pavlova@rshu.edu.ua

Natalia HNEDKO

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Professor
at the Digital Technologies and Methods of Teaching Computer Science Department of
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0001-9981-292X
e-mail: natalia.hnedko@rshu.edu.ua

Abstract. This paper explores the phenomenon of the hybrid profession as a professional activity that involves the integration of competencies, knowledge, and skills from various fields. It is established that the digitization of education and the needs of the labor market are driving the emergence of professions that lie at the intersection of pedagogy and information technology. The relevance of new professions in the field of education is substantiated, as the professional activities of a teacher extend beyond the traditional teaching profession and involve performing the functions of an educational platform administrator, a distance learning organizer, and a coordinator of STEM research and EdTech projects. It is confirmed that a modern computer science teacher must master teaching methodologies as well as technical tools and software, combining soft and hard skills. This study examines the feasibility of modernizing student education in the «Secondary Education (Computer Science)» and «Vocational Education (Digital Technologies)» programs through the implementation of an interdisciplinary approach and practice-oriented learning. The content of the professional activities of an information technology instructor, EdTech specialist, educational product developer and designer, learning and development specialist, artificial intelligence model trainer, and educational content author is analyzed. The absence of these professions in the National Classification of Professions of Ukraine is noted, and a comparison with existing qualification codes is proposed. The results of a survey of students regarding their awareness of the latest professional profiles and the feasibility of introducing disciplines aimed at integrating competencies from the fields of pedagogy and IT are presented. It is concluded that a specialist possessing the competencies of hybrid professions at the intersection of pedagogy and information technology is capable of performing a wide range of professional functions –from developing digital content to designing and managing the educational process using cloud platforms.

Keywords: hybrid professions, computer science teacher, information technology specialist, professional training, digital technologies.

Стаття надійшла до редакції 06.03.2026 р.

Стаття прийнята до друку після рецензування 22.03.2026 р.

Стаття опублікована 15.06.2026 р.